tiegħek, żommni fl-istalla, itmagħni l-ġwież bħalma s'issa, u jien bis-sabar kollu nibqa' niġbidlek il-karettun bit-tagħbija, il-moħriet għal ħrit, u nġorrok fuq spallejja għal meta tkun trid toħroġ għal xi qadja tiegħek". — "Mela x'inhu? Min jarak tiġbed il-karettun, il-moħriet, jew meta jarawni riekeb fuq spallejk!" . . . U Poldu, kollu sieket, qallu: "Ara, minn liema kunvent inti?" — "Minn dan, ta' ma' ġenbna". — "Mela mur inġabar, u lili l-Bambin isabbarni u jkollu ħniena minni"; u sa dattant beda Poldu jiġbor il-ħabel madwar idu u minkbu. U nfirdu.

Poldu pass pass irħielha lejn daru, qalbu maqsuma bil-għali. Żeża martu, ħarġet tistennieh fuq il-għatba tal-bieb, għax rat li żewġha ddawwar ma jiġi. X'ħin lemħitu ġej, u mingħajr il-ħmar, qaltlu: "Kif iddawwart hekk, u l-ħmar x'għamilt bih?" "Ah x'biċċa ġratilna Żeż! Dak il-ħmar ma kienx twieled ħmar, dak kien Patri l-Ajk, li darba fil-kunvent kien għamel gażiba kbira, u Alla biex jikkastigah biddlu fi ħmar; issa l-lejla jiena u ġej bih 'l hawn, spiċċalu l-kastig, u reġa' Ajk li kien qabel. Jiena għidtlu biex imur jinġabar fil-kunvent tiegħu". — Ġieżu, Ġieżu, ara x'biċċa din!", mistagħġba bdiet tgħid Żeża, u raddet is-salib b'idha x-xellugija. — "Żeż għandi qalbi maqsuma bil-għali!" U dak il-lejl ma seta' jorqod xejn!

Mill-banda l-oħra Fra Gaspru f'jumejn ħarat il-għalqa kollha bil-ħmar, u żera' l-ful. Għaddew tlitt ijiem. Fra Gaspru mar għand il-Gwardjan isaqsih x'sejjer jagħmel bil-ħmar, la darba kien iddobba bih, u deherlu li ma kienx hemm għalfejn iżommu aktar. Il-Gwardjan qallu li jekk m'hemmx għalfejn jinżamm aktar fil-kunvent, jara kif jeħles minnu, "Biegħu!, imma l-flus li ddaħħal minnu ġibhomli biex jew inqassamhom lill-foqra, jew inqaddishom għall-bżonnijiet ta' dak li kien sidu". L-għada fil-għodu Fra Gaspru ħareġ bil-ħmar, u mar isib wieħed li jinnegozja fil-bhejjem. Begħhulu, u l-flus li daħħal tiegħu mar ħadhom f'idejn Fra Stiefnu, il-Gwardjan.

Wara r-raħal ta' Picchisvarde hemm muntanja msemmija Raffaela, għaliex fuqha hemm raħal żgħir bi knisja ta' l-Arkanġlu San Rafel. Nhar San Rafel, 24 ta' Ottubru, Poldu ħareġ imur jisma' l-quddiesa ta' l-ewwel, tal-ħamsa: hekk kien imdorri dejjem. X'ħin daħal id-dar, u staħja b'inħasa ta' kafè bil-ħalib u l-ftiet, lil martu qallha: "Żeż, dal-għodu sa nitla sa Fiela, illum San Rafel hemm il-festa, u jkun hemm il-fiera wkoll, nara nixtrix xi ħmar. Kif nista' ngħaddi mingħajr bhima għax-xogħlijiet tar-raba'?!" — "Mur", qaltlu Żeża.

Poldu tela' fuq, libes libsa tal-festa, ħa miegħu kemxa flus daqs kemm deherlu li jkollu bżonn f'idejh, u telaq lejn il-muntanja. Hu

u tiela' qabad igħid ħames posti Rużarju biex il-Bambin jibgħathielu tajba. Wasal, mar fuq raġel tal-bhejjem, u qallu: "Għandek xejn xi ħmar tajjeb għalija?" — "Ara hemm, miġburin ħamsa, mur għażel wieħed li jogħġbok". Poldu hu u miexi lejhom għaraf li wieħed mill-ħmir kien il-ħmar tiegħu; u l-ħmar lemaħ 'il sidu, u beda jxengel rasu u jinħaq bil-ferħ. Poldu resaq lejh u qallu f'widintu: "Fra, jaqaw irġajt għamilt xi gażiba hux, biex il-Bambin reġa' biddlek fil-ħmar ta' qabel!, imma din id-darba ma nixtrikx!".

Nota. Din in-novella kien bagħathielna xi ġranet qabel miet Patri G. Mejlak, S.J. u xtaq li tidher f'*Il-Malti* taħt l-ittri *N.N.*

L-Editur.

AĦJAR HEKK INKELLA AGĦAR

Ta' ĠUŻE' GALEA

F'kulma Bertu kien jiġrilu,
Ħwejjeġ kbar u ħwejjeġ żgħar,
Kelma waħda kien igħidlek:
"Aħjar hekk inkella agħar."

Meta miet, maqtugħa ġietlu
Minn xitan ikun merfugħ
Għax ta' ħajja kien ħażina,
U fl-infern ikun mitfugħ.

Fuq spallejh ix-xitan refgħu
Għall-infern fis telaq bih,
F'nofs it-triq ma' Gaspru ltaqa'
Minn ta' Bertu ħabib xiħ.

Gaspru għaraf lil ħabibu
U daħkani fis lejh dar,
"Ma tgħidlix, issa," mar qallu:
'Aħjar hekk inkella agħar!'

"Iva hekk ngħidlek," Bertu wieġeb
"Sejjer jien fuq dax-xitan
Ma stajtx jien inkun imġiegħel
Li fuq spallti narfa' 'l dan?

"Hekk għall-anqas qed jerfagħni
Dal-mingħul li sejjer bija
U mhux jiena narfa' lilu,
Biex iżidli fit-tbatija."

Jiġri mela, lilna x'jiġri
Ta' ferħ ħwejjeġ jew ta' mrar.
Ngħidu dejjem din il-kelma:
"Aħjar hekk inkella agħar".